

Vedrørende forskningsprogrammer, forskningscentre m.v. på Arts

I forbindelse med Arts-processen (se bilag 1) blev det bestemt, at fakultetsledelsen træffer visse rammesættende beslutninger for forskningsorganiseringen på fakultetsniveau, mens man samtidig overlader til institutterne inden for disse overordnede rammer at indrette forskningsorganiseringen efter lokale behov. Det blev desuden bestemt, at der kunne etableres forskningssatsninger på fakultetsniveau. I forlængelse af beslutningen blev der den 27.-28. august afholdt et udvidet fakultetsledelsesmøde for at drøfte evalueringen af forskningsprogrammerne og udmøntningen af beslutningen.

Johnny Laursen

Dekan

Dato: 30. oktober 2015

Side 1/4

Fakultetets forskningsorganisering vil fremover have tre overordnede organisatoriske niveauer: 1) Selvinitierede, netværksorienterede forskningssamarbejder på et eller flere institutter m.v. 2) Det enkelte instituts interne forskningsorganisering og 3) Fællesfakultære forskningsprogrammer eller -centre. Der er ikke i udgangspunktet nogen forskel i prioritering mellem de tre niveauer, som udelukkende afspejler organisatorisk ejerskab.

Institutterne

Efter evalueringen af forskningsprogrammerne fortsætter institutterne med at fastlægge deres interne forskningsorganisering. Der var på Sandbjergseminaret tilslutning til, at alle institutter desuden sikrer mulighed for en bottom-up-organisering i forskningssamarbejder, som er selvinitierede, og som ikke kræver forudgående godkendelse. Sådanne forskningsgrupperinger bør så vidt muligt også have fleksibilitet til at sikre muligheden for bottom-up-samarbejder på tværs af institutter m.v. Der var desuden enighed om, at organiseringen på institutterne burde være dynamisk, således at initiativer på institutniveau kunne ændres organisatorisk til bredere fakultets-samarbejder. Forskningsledelse er jf. afdelingsledernes personaleledelsesopgaver forankret ved den afdeling den enkelte videnskabelige medarbejder er tilknyttet. Længe-revarende forskningsopgaver kan henlægges til et forskningscenter, forskningsprogram eller lignende.

Forskningsprogrammer og -centre på institutterne

Institutterne kan som hidtil beslutte at etablere institutbaserede forskningsprogrammer og i overensstemmelse med Artsprocessens beslutning får institutterne desuden mulighed for at beslutte etablering af institutbaserede forskningscentre. Centre som omfatter parter uden for universitetet skal desuden godkendes af dekan eller rektor. Før der skrives til beslutning om etablering af et forskningscenter på et

institut, forudsættes det – med henblik på at undgå overlappende initiativer – at institutleder har konsulteret de øvrige institutter (herunder om centrets navn). Beslutning om etablering af et forskningscenter på institutniveau kræver desuden drøftelser i institutforum og forskningsudvalg. Et institutbaseret forskningscenter kan kun besluttes indenfor en nærmere fastsat tidsperiode (f. eks. 5 år), som dog efter fornyet drøftelse kan forlænges. Forslag om institutbaserede forskningscentre skal rumme centrets navn, institutmæssige tilknytning, en kort formålsbeskrivelse, oplysning om centrets ikrafttræden, varighed og økonomi samt oplysning om evt. institutteksterne samarbejdspartnere. Et forskningscenter kan besluttes i samarbejde mellem flere institutter m.v., men skal være organisatorisk forankret ved et institut. Der er mulighed for at etablere institutbaserede forskningscentre som forskningsgrundlag for en uddannelse.

Instituttets forskningscentre skal fremgå af dets hjemmeside, som løbende skal ajourføres med centrets aktiviteter. I tilfælde af en længerevarende periode uden aktivitet kan instituttet beslutte at lukke centret før den fastsatte tidsperiodes udløb. Økonomien ved institutbaserede forskningscentre ligger hos instituttet, men kan tillige være baseret på ekstern projektf finansiering eller lignende. Ved beslutning om etablering af et institutbaseret forskningscenter udpeger institutleder en centerleder. Centerledere ved institutbaserede forskningscentre har ikke personaleansvar, men leder samarbejdet om centrets forskningsaktiviteter med opgavereference til institutleder. Institutet orienterer fakultetet om beslutning om etablering af nye institutbaserede forskningscentre.

Fællesfakultære forskningssatsninger

Som led i planlægningen af Sandbjergseminaret igangsattes en idéudvikling på institutterne og på CUDiM med henblik på at identificere mulige temaer for fællesfakultære forskningssatsninger. Overvejelser om mulige temaer blev iværksat på institutterne og på CUDiM i sensommeren 2015. På opfordring fra Akademisk Råd har fakultetsledelsen imidlertid besluttet at udskyde drøftelserne om mulige fakultetsforskningssatsninger indtil 1. marts 2016. Idéprocessen på institutterne og på CUDiM kan således fortsætte frem til primo 2016, således at institutterne og CUDiM er i stand til at fremsende forslag til mulige fakultetsforskningstemaer efter en grundig og inddragende proces, som ydermere åbner mulighed for tværgående konsultationer på tværs af institutterne. Fakultetet vil i mellemtiden fastlægge rammerne for de fremtidige fakultetstværgående initiativer. Der foreslås følgende rammer for de fakultetstværgående forskningssatsninger:

- Fakultetsforskningssatsninger etableres i form af fakultetsforskningsprogrammer efter beslutning af fakultetsledelsen og rådgivning fra Akademisk Råd.
- Der etableres 2-4 fakultetsforskningsprogrammer med virkning fra 1. februar 2017 med mulighed for efterfølgende at beslutte yderligere programmer.
- Alle programmer besluttes for en på forhånd fastsat periode på 3-5 år, som kan forlænges efter beslutning ved fakultetsledelsen og rådgivning fra Akademisk Råd.
- Fakultetsforskningsprogrammer placeres organisatorisk ved det institut, som forskningsprogramleder er ansat på.

- Arbejdet i et fakultetsforskningsprogram ledes af en forskningsprogramleder, som rådgives af en styregruppe med repræsentation fra alle deltagende institutter og CUDiM.
- Fakultetsforskningsprogrammer udarbejder en aktivitetsplan og en årsberetning. De skal fremgå af fakultetets hjemmeside, som løbende skal ajourføres med programmets aktiviteter.
- Den administrative understøttelse aftales med fakultetet, men forudsættes placeret på institutterne.
- Der kan ikke ske ansættelser ved et forskningsprogram.
- Forskningsprogramledere ved et fakultetsforskningsprogram har ikke personaleansvar og refererer selv til institutleder, men leder samarbejdet om programmets forskningsaktiviteter med opgavereference til dekan og fakultetsledelse.
- Fakultetsforskningsprogrammer er midlertidige satsninger med en markant strategisk udviklings dimension og faglig bredde. De kan besluttes som led i strategiske satsninger med henblik på at udvikle et lovende forskningsområde, fastholde eller udbygge styrkepositioner eller etablere samarbejdsrelationer med andre universiteter m.v. De kan desuden have karakter af kapacitetsopbygning indenfor et forskningsfelt. Institutterne kan endelig foreslå at opløfte decentrale forskningsinitiativer organisatorisk til fakultetsniveau, dersom det vurderes, at det vil styrke det tværgående forskningssamarbejde og inddrage yderligere forskningsmiljøer i samarbejdet.
- Forslag om nye fakultetsforskningssatsninger indsendes til fakultetsledelsen af institutterne og CUDiM efter drøftelse i forskningsudvalget og institutforum samt efter grundige og transparente interne drøftelser. Det er institutternes ansvar, at de indsendte forslag har den fornødne bredde og repræsentativitet. Beslutning om etablering af eller forlængelse af forskningsprogrammer tages af fakultetsledelsen efter samråd med Akademisk Råd.
- Der kan etableres fakultetsforskningscentre efter samme principper.

Bilag 1: Ekstrakt af fakultetets beslutninger i forbindelse med Artsprocessen den 17. december 2014

Side 4/4

Forskningsprogrammer

Der har i høringsvarene og i indmeldingerne i forbindelse med eftersynet været forskellige

opfattelser af forskningsprogrammernes betydning, og der er fremført ønsker om en mere fleksibel forskningsorganisering. Samtidig er forskningsprogrammernes og forskningsudvalgenes vigtige rolle blevet kommenteret positivt. På fællesmøder og i høringsvarene er der herudover ikke fremkommet et entydigt billede af ønskerne til den fremtidige forskningsorganisering. Fakultetsledelsen har derfor valgt at træffe enkelte rammesættende beslutninger for forskningsorganiseringen på fakultetsniveau, mens man samtidig overlader det til institutterne inden for disse overordnede rammer at indrette forskningsorganiseringen efter lokale behov.

Beslutning 10) Deltagelse i et forskningsprogram gøres frivillig. Fakultetsledelsen fastholder en forskningsorganisering. De nuværende forskningsprogrammer fortsætter i den planlagte periode og evalueres medio 2015. Evalueringen danner baggrund for den fremtidige forskningsorganisering, hvor der lægges vægt på fleksibilitet. Forskningsorganiseringen vil udspringe af de faglige miljøer og udformes efter institutternes ønsker.

Efter den planlagte evaluering af de nuværende forskningsprogrammer medio 2015 vil der være åbent for etablering af nye forskningsprogrammer. Fakultetsledelsen kan efter ønske fra institutter og faglige miljøer tillige etablere tværgående forskningsinitiativer. Ved siden af forskningsprogrammerne kan institutterne efter behov etablere andre rammer for forskningssamarbejdet. Ved afdelinger, som ikke er omfattet af et forskningsprogram, kan ansvaret for forskningssamarbejdet overdrages til en forskningskoordinator. De enkelte institutter beslutter selv arbejdsdelingen mellem forskningsprogramledere og eventuelle forskningskoordinatorer, men er forpligtet til at sikre en bred repræsentation af forskningsmiljøerne i deres forskningsudvalg. Efter afslutningen af evalueringen af forskningsprogrammerne medio 2015 overvejer fakultetsledelsen i samråd med Akademisk Råd, om der er brug for klarere økonomiske rammer for forskningsindsatsen.

Bilag 2: link til retningslinjer for Institutter og centre ved Aarhus Universitet

<http://www.au.dk/om/organisation/regelsamling/0%3A-styrelse,-administration/01/0113institutterogcentrevedaarhusuniversitet/>